Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ordnande av social- och hälsovård

Johdanto

Social- och hälsovårdsministeriet ber om utlåtanden om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om ordnande av social- och hälsovård. I propositionen föreslås bestämmelser om välfärdsområdenas, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens skyldighet att offentliggöra uppgifter om enhetskostnaderna för social- och hälsovårdstjänster. Uppgifterna ska publiceras separat för varje verksamhetsenhet eller utifrån någon annan funktionell helhet.

De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att lagen om ordnande av social- och hälsovård ändras så att det till lagen fogas en ny 29 a § där det föreskrivs om välfärdsområdenas, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens skyldighet att beräkna och offentliggöra uppgifter om enhetskostnaderna för varje välfärdsområde, trots vad som föreskrivs i 24 § 1 mom. 17 punkten i offentlighetslagen. Välfärdsområdenas enhetskostnader ska publiceras enligt verksamhetsenhet och serviceklass. I 29 a § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs dessutom om bemyndigande för statsrådet att utfärda förordning. Genom förordning utfärdas närmare bestämmelser om de enhetskostnader som ska offentliggöras, publiceringstidpunkten och beräkningssätten för kostnaderna. Beräkningen och publiceringen av enhetskostnaderna per verksamhetsenhet och tjänsteklass förutsätter att välfärdsområdena utvecklar den interna redovisningen och kunskapsunderlaget. I propositionen föreslås det att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2028 och att den första gången ska tillämpas på de enhetskostnader som beräknas för 2028 och som ska publiceras före utgången av 2029.

Mål

Syftet med propositionen är att föreskriva om välfärdsområdenas, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens skyldighet att offentliggöra de välfärdsområdesspecifika enhetskostnaderna för social- och hälsovårdstjänsterna och att förbättra jämförbarheten mellan välfärdsområdena samt tjänsternas kostnadseffektivitet. Syftet med propositionen är också att föreskriva om förfarandet vid publicering och beräkning av enhetskostnader samt att sträva efter att säkerställa att enhetskostnaderna beräknas på enhetliga sätt.

Bakgrund

Genom propositionen genomförs skrivningen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpo om publicering av välfärdsområdenas enhetskostnader. Enligt regeringsprogrammet ska ”enhetskostnaderna för social- och hälsovårdstjänsterna stegvis publiceras i enlighet med finansministeriets och social- och hälsovårdsministeriets

anvisningar från och med 2025.” Det säkerställs att välfärdsområdenas uppgift att publicera enhetskostnaderna förverkligas. Genom att enhetskostnaderna är öppna främjas att de verksamhetsmodeller som har de bästa kostnadseffekterna tas i bruk i alla regioner. Sammanslagningen av enhetskostnaderna med bedömningen av ökningen av servicebehovet och beaktandet av den allmänna prisutvecklingen hjälper att göra realistiska budgetar och hjälper att bedöma behovet av finansieringsbasen utifrån information.”

Institutet för hälsa och välfärd (THL) beräknar årligen enhetskostnaderna för välfärdsområdenas social- och hälsovårdstjänster och publicerar de nationella genomsnittliga enhetskostnaderna. Medeltalet av de nationella enhetskostnaderna för 2023 och 2024 har publicerats för sjutton tjänsteklasser. Publiceringen av de genomsnittliga kostnaderna per enhet för de olika serviceklasserna har dock inte ansetts vara tillräcklig för att främja kostnadseffektiviteten i välfärdsområdenas tjänster och trygga jämförbarheten mellan välfärdsområdenas kostnader, utan enhetskostnaderna ska publiceras per välfärdsområde.

Tidsplan:

Vi ber er lämna ert utlåtande senast 04.12.2026.

Svarsanvisningar

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Hur du kan lämna in ditt utlåtande

Vi ber er lämna ert utlåtande i första hand i utlåtandetjänsten.

Om utlåtandet inte kan ges i utlåtandetjänsten, kan utlåtandet alternativt sändas till ministeriets registratorskontor per e-post till adressen kirjaamo.stm@gov.fi eller per post till adressen:

Social- och hälsovårdsministeriet

PB 33

00023 Statsrådet

Ange ärendenumret i yttrandet till registratorskontoret [VN/26445/2026]. Skicka utlåtandet som bilaga till e-postmeddelandet i Word- eller PDF-format så att de personuppgifter som ingår i e-postmeddelandet (t.ex. e-postadress) inte sparas som en del av utlåtandet.

Utlåtandenas offentlighet

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsida (**valtioneuvosto.fi/hankkeet**, **[**STM074:00/2026**]**). Av dataskyddsskäl publiceras dock utlåtanden från privatpersoner på projektsidorna endast om personen skriftligen har begärt detta, till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett följebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden som lämnas i Utlåtandetjänsten, inklusive utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt synliga för alla i Utlåtandetjänsten. Ministeriet publicerar inte utlåtanden som skickats till registratorskontoret i Utlåtandetjänsten.

Uppge inte onödiga personuppgifter i utlåtandet. Även om ett utlåtande som en privatperson skickat till registratorskontoret inte publiceras på nätet, kan alla få det från ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

Ytterligare information

Erkki Papunen, regeringsråd, tfn 0295 163 298

Erika Juutinen, specialsakkunnig, tfn 0295 163 321

e-post i formatet fornamn.efternamn@gov.fi

Distribution

Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
HUS
Helsingin kaupunki
Itä-Uusimaan hyvinvointialue
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uusimaan hyvinvointialue
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Länsi-Uusimaan hyvinvointialue
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Satakunnan hyvinvointialue
Vantaa-Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Hyvil Oyj
Kuluttaja- ja kilpailuvirasto
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Valtiovarainministeriö
Hyvinvointiala HALI ry